MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO

Seduta tat-30 ta' Ottubru, 2003

Citazzjoni Numru. 555/2000/1

Transfreight Limited
versus
Green Supplier Limited

Din hija kaw\a b'kontro-talba dwar [arr ta' merkanzija.
I`-`itazzjoni tg]id illi s-so`jetà attri`i tat lis-so`jetà konvenuta servizzi ta' *forwarding and general freight agent*, u l-]las li s-so`jetà konvenuta g]andha tag]ti g]al dawn is-servizzi huwa ta' elf disa' mija u tmintax-il lira u tliet `ente\mi (Lm1,918.03). Billi g]alxejn sej]et lis-so`jetà konvenuta, ukoll b'ittra uffi`jali tat-12 t'Ottubru 1999, sabiex t]allas, is-so`jetà attri`i fet]et din il-kaw\a u qieg]da titlob illi l-qorti tikkundanna lis-so`jetà konvenuta t]allasha elf disa' mija u tmintax-il lira u tliet `ente\mi (Lm1,918.03) flimkien ma' l-ispejje\, fosthom dawk ta' l-ittra uffi`jali.
Is-so`jetà attri`i kienet talbet ukoll illi l-kaw\a tinqata' bid-dispensa tas-smig] ta]t il-pro`edura sommarja spe`jali, i\da

l-qorti b'dikriet tal-5 ta' Mejju 2000[1] ordnat illi l-kaw\a timxi bil-pro`edura normali, u s-so`jetà konvenuta ressqet l-e``ezzjoni illi s-so`jetà attri`i ma qdietx bil-g]aqal l-inkariku li ng]atalha, u b'nuqqas tag]ha konsenja ta' xtieli, li kienet importat is-so`jetà konvenuta, u li dwarha nqdiet bis-servizzi tas-so`jetà attri`i, inqerdet u ntilfet g]al kollox: b'hekk il-konvenuta [arrbet telf u danni li huma aktar minn dak li qieg]da titlob is-so`jetà attri`i.

Is-so`jetà konvenuta ressqet ukoll kontro-talba:

Fissret illi hija g]andha negozju ta' tkabbir u bejg] ta' xtieli u si[ar, u regolarment timporta xtieli minn barra. Fl-1998 is-so`jetà konvenuta qabbdet lis-so`jetà attri`i biex timporta diversi konsenji ta' xtieli. Wa]da mill-konsenji waslet Malta fis-7 ta' Di`embru 1998, i\da, bi]tija u nuqqas tas-so`jetà attri`i, din il-konsenja waslet fi stat]a\in]afna u s-so`jetà konvenuta ma setg]etx tinqeda biha. Min]abba f'hekk [arrbet danni li g]alihom ta]ti s-so`jetà attri`i.

Billi g]alxejn sej]et lis-so`jetà attri`i biex tersaq g]al-likwidazzjoni u l-]las tad-danni, is-so`jetà konvenuta inqdiet b'dawn il-pro`eduri biex b'rikonvenzjoni qieg]da titlob illi l-qorti:

1. tg]id illi s-so`jetà attri`i ma qdietx bil-g]aqal u bil-]ila l-inkariku mog]ti lilha dwar il-konsenja ta' xtieli li waslet Malta fis-7 ta' Di`embru 1998;
2. tg]id illi s-so`jetà attri`i g]andha tag]mel tajjeb g]ad-danni li [arrbet is-so`jetà konvenuta min]abba n-nuqqas tag]ha;
3. tillikwida dawn id-danni; u
4. tikkundanna lis-so`jetà attri`i t]allas id-danni hekk likwidati flimkien ma' l-img]ax u l-ispejje\.

G]al dawn il-kontro-talbiet is-so`jetà attri`i ressqet dawn l-e``ezzjonijiet:

1. is-so`jetà attri`i ma hix kontradittri`i le[ittima g]ax hija biss a[ent tas-so`jetà barranija, li hija *F & R Logistik*, li we]edha kienet responsabbli g]all-[arr tal-merkanzija;
2. is-so`jetà attri`i ma tistax tkun ta]ti g]all-]sara g]ax il-]sara [rat qabel ma x-xtieli waslu Malta, jew waqt li kienu jin[arru b'*road reefer* minn Rheinberg fil-{ermanja sa

[1] *Fol.* 9.

Reggio Calabria fl-Italja, jew waqt li kienu jin[arru bil-ba]ar minn Reggio Calabria sa Malta;

3. min]abba l-maltemp, it-*truck* li kellu j[orr ix-xtieli minn Rheinberg sa Reggio Calabria ma wasalx fil-]in biex jil]aq il-bastiment lejn Malta, u kellu jaqbad bastiment ie]or;

4. meta x-xtieli waslu Malta fis-7 ta' Di`embru 1998 in]elsu g]all-konsenja minnufih, u s-so`jetà attri`i dakinhar stess wasslithom g]and is-so`jetà konvenuta;

5. is-so`jetà konvenuta g]amlet ilment mad-*delivery man* tas-so`jetà attri`i u din qabbdet *surveyor* biex jara xi]sara kien hemm;

6. is-so`jetà *F & R Logistik* uriet sog]ba g]al dak li [ara, li fil-fehma tag]ha se]] g]ax il-pjanti damu \mien twil fuq it-*trailer*;

7. l-istess *F & R Logistik* talbet lill-konvenuta stima tal-]sara skond rapport im]ejji mis-*surveyor*, u l-ammont miftiehem bejn is-so`jetà konvenuta u *F & R Logistik* kien kreditat favur is-so`jetà konvenuta.

Il-fatti li wasslu g]al din il-kaw\a [raw hekk:

Is-so`jetà konvenuta, li g]andha negozju ta' bejg] ta' xtieli, kienet xtrat xi xtieli minn barra minn Malta biex timportahom, u qabbdet lis-so`jetà attri`i biex twassalhomlha. {ara li f'konsenja minnhom ix-xtieli ma kinux stivati sew u billi, min]abba l-maltemp, damu ma waslu Malta, saritilha]sara u bi``a kbira minnha nqerdet. Is-so`jetà konvenuta g]alhekk, g]alkemm ma hix qieg]da tikkontesta li g]andha tag]ti lill-attri`i l-ammont mitlub fi`-`itazzjoni g]as-servizz tal-[arr, \ammet il-]las li kellha tag]ti billi qieg]da tippretendi li dan [ie pa`jut ma' somma akbar li qieg]da tippretendi b]ala kumpens g]at-telf li [arrbet. Tqabbad *surveyor* li sab li t-telf kien ta' disg]in fil-mija (90%) tal-valur totali ta']dax-il elf]ames mija u sitta u g]oxrin mark tedesk (DM 11,526). Bi \ball, i\da, fuq ir-rapport il-valur totali tni\\el b]ala elf]ames mija u sitta u g]oxrin mark (DM 1,526) biss.

F & R Logistik a``ettat ir-responsabbiltà u tat struzzjonijiet lill-attri`i biex lill-konvenuta tikkreditaha bl-ammont tal-]sara — li, kif rajna, kien ma]dum fuq `ifra \baljata — u mbag]ad *F & R Logistik* u s-so`jetà attri`i jirran[aw bejniethom.

Hekk [ara; i\da, billi l-ammont ikkreditat kien \baljat, is-so`jetà konvenuta qieg]da tippretendi d-differenza.

Is-so`jetà attri`i qieg]da tg]id, fl-ewwel e``ezzjoni tag]ha, illi hija biss a[ent tas-so`jetà barranija *F & R Logistik*, u hija din is-so`jetà barranija li hija responsabbli g]all-[arr g]ax fuq il-ftehim mas-so`jetà konvenuta l-attri`i kienet dehret mhux f'isimha i\da f'isem is-so`jetà barranija. Il-fatt i\da li l-*invoices* g]all-]las kienu jin]ar[u mis-so`jetà attri`i f'isimha u mhux f'isem *F & R Logistik*[2], u l-fatt ukoll li din il-kaw\a g]amlitha f'isimha u mhux f'isem is-so`jetà barranija, jixhdu mod ie]or, *i.e.* illi l-ftehim u r-relazzjoni kummer`jali kienu bejn il-partijiet fil-kaw\a tallum, u *F & R Logistik* kien a[ent imqabbad mill-attri`i, u mhux bil-maqlub. Il-fatt illi wara saret korrispondenza bejn is-so`jetà konvenuta u *F & R Logistik* ma jibdilx din ir-relazzjoni.

L-ewwel e``ezzjoni hija g]alhekk mi`]uda.

{à rajna illi l-a[ent tas-so`jetà attri`i ammettiet il-]tija, u l-attri`i naturalment twie[eb g]all-]tija ta' l-a[ent tag]ha; fil-fatt ix-xhud Albert Mangion, rappre\entant tas-so`jetà attri`i, ammetta l-]tija[3].

Fadal g]alhekk li ssir likwidazzjoni tad-danni.

Fil-konsenja kien hemm tnejn u g]oxrin elf u sitt mitt (22,600) xitla, li s-so`jetà attri`i kienet tbig]hom, li kieku ma nqerdux, bil-prezz ta' lira u]amsa u g]oxrin `ente\mu (Lm1.25) kull wa]da, b'kollox tmienja u g]oxrin elf mitejn u]amsin lira (Lm 28,250).

Minn dawn trid tnaqqas l-ispejje\:

- Lm 2,610.47 prezz tax-xtieli minn barra;
- Lm 5.76 spejje\ bankarji;
- Lm 2,752.00 taxxa;
- Lm 365.50 [arr
- <u>Lm 7,458.00</u> spejje\ g]at-tkabbir tax-xtieli
- Lm13,191.73 b'kollox

Jekk tnaqqas l-ispejje\ ta' tlittax-il elf mija u wie]ed u disg]in lira u tlieta u sebg]in `ente\mu (Lm 13,191.73) mid-d]ul ta' tmienja u g]oxrin elf mitejn u ]amsin lira (Lm 28,250) jifdal qlig] ta' ]mistax-il elf tmienja u ]amsin lira u sebg]a u g]oxrin `ente\mu (Lm 15,058.27). Billi kienu disg]in fil-mija (90%) tax-xtieli li nqerdu, it-telf ta'

---

2 Ara *e.g. fol.* 80.

3 Ara x-xhieda ta' Albert Mangion fis-seduta tad-9 t'Ottubru 2001, *fol.* 51.

qlig] ji[i tlittax-il elf]ames mija u tnejn u]amsin lira u erbg]a u erbg]in `ente\mu (Lm 13,552.44).

Minn dan trid tnaqqas l-ammont ta' tliet mija u]amsa u sittin lira u]amsin `ente\mu (Lm 365.50) li s-so`jetà attri`i kienet ikkreditat bih lill-konvenuta, u trid tnaqqas ukoll bi tpa`ija l-ammont ta' elf disa' mija u tmintax-il lira u tliet `ente\mi (Lm1,918.03) mitlub fi`-`itazzjoni b]ala spejje\ tal-[arr fuq konsenji o]ra. G]alhekk il-bilan` li g]ad g]andha tie]u s-so`jetà konvenuta huwa ta' ]dax-il elf mitejn u tmienja u sittin lira u wie]ed u disg]in `ente\mu (Lm 11,268.91).

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti, wara li ti`]ad l-e``ezzjonijiet tas-so`jetà attri`i g]all-kontro-talbiet, u tg]id illi s-so`jetà attri`i g]andha tag]mel tajjeb g]ad-danni li [arrbet is-so`jetà konvenuta, li huma likwidati fis-somma ta' tlittax-il elf ]ames mija u tnejn u ]amsin lira u erbg]a u erbg]in `ente\mu (Lm 13,552.44), u illi, wara tnaqqis ta' dak li]allset akkont u tpa`ija ma' dak li g]andha tie]u skond it-talba mag]mula fi`-`itazzjoni, fadlilha tag]ti ]dax-il elf mitejn u tmienja u sittin lira u wie]ed u disg]in `ente\mu (Lm 11,268.91), tikkundanna lis-so`jetà attri`i t]allas lis-so`jetà konvenuta ]dax-il elf mitejn u tmienja u sittin lira u wie]ed u disg]in `ente\mu (Lm 11,268.91), flimkien ma' l-img]ax mitlub fi`-`itazzjoni.

L-ispejje\ kollha tal-kaw\a g]andha t]allashom is-so`jetà attri`i.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------